

Erfaring med Hospitering
som metode for å finne sin
plass som psykolog, og for å bidra til
å fremme samarbeid
og helhetlig hjelp

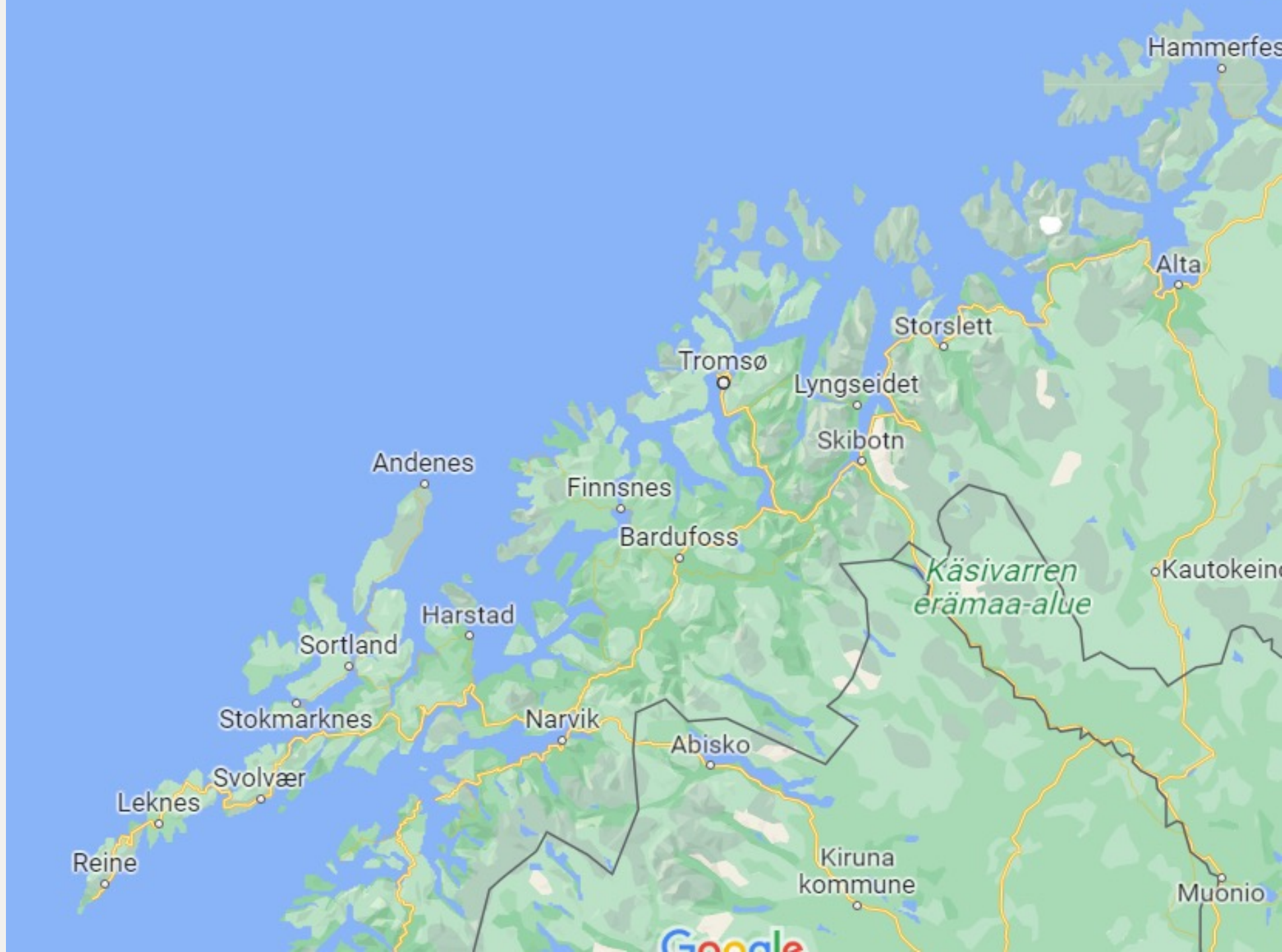

Kommunepsykolog i Karlsøy kommune

Mari Eidissen Myrland

Karlsøy kommune

Karlsøy kommune

Befolkning

Folketallet
1. kvartal 2022

2 173

innbyggere

Karlsøya – mellom geiter, rock og Muhammed

er en norsk dokumentar fra 1994 av Svein
Andersen

Å være kommunepsykolog er (fortsatt)
pionerarbeid (Annette Clausen, Norsk psykologforening)

Psykologer må lære seg å lukeparkere i den
enkelte kommune (KS)

Suksesskriterier og barrierer for psykologer i kommunen

(Sintef, rapport og devaluering av psykologer i kommunale helse og omsorgstjenester, 2018)

- Diffuse arbeidsoppgaver (dårlig definerte stillinger)
- Dårlig forståelse av organisering og system
- Uavklarte forventinger mellom psykologen og de øvrige ansatte i tjenesten
- Psykologen som ansettes anerkjenner den kompetansen som finnes i tjenesten fra før
- Bruker tid på å finne ut hvordan vedkommende best kan bidra til å styrke det teamet som allerede finnes

Å samarbeide for å gi helhetlig hjelp

*«Bedre samordning og samarbeid
har vært et tema i nær alle
offentlige utredninger, strategier
og reformer de siste to tiår» (FAFO,
2019:21)*

Tverrfaglig samarbeid

Flerfaglighet – alle tar ansvar for sitt – jobbe ved siden av hverandre

Tverrfaglighet – Medskapning –vi skaper sammen for å fylle mellomrom mellom oss

Vårt unike bidrag –»briller»- preget av faglig forståelsesrammer, profesjonskunnskap, kultur, og om vi jobber system- eller individrettet

Våre **snublesteiner** og **glippsoner** i tverrfaglig samarbeid

- Taushetsplikt
- Knappe ressurser
- Ikke etablert gode systemer eller retningslinjer internt
- Tjenestenes manglende kjennskap til hverandres kompetanse og tilbud
- Faglig uenighet eller underliggende profesjonsstrid
- Glippsoner er sårbare perioder hvor ingen tar ansvar
- Det er i overganger at personer faller igjennom
 - barnehage og skole
 - Utdanning og arbeidsliv

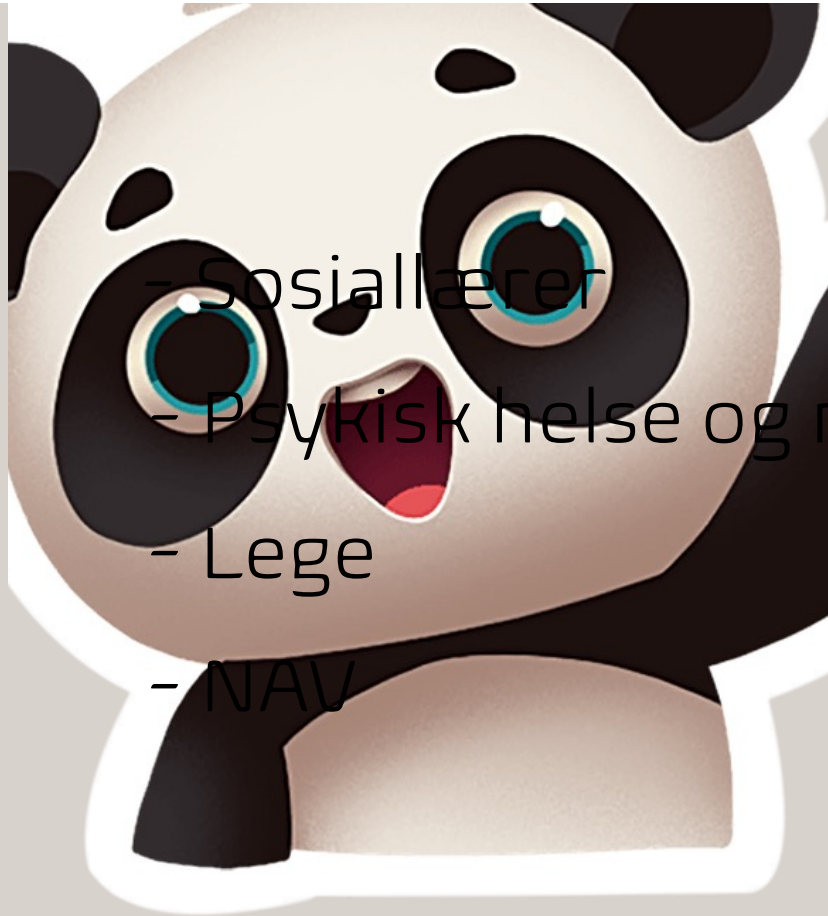
Fafo, 2019:21

Bakgrunn

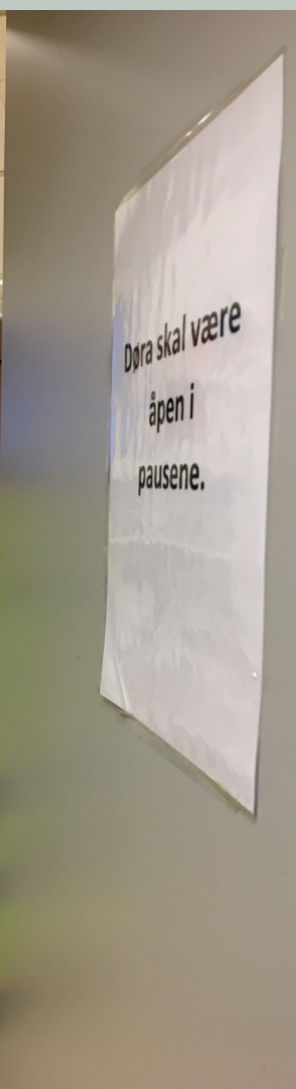
- Hvordan kan psykologtjenesten bistå og supplere allerede eksisterende tjenester?
- Hospitering – to funksjoner – å finne sin plass i kommunen og å bidra til bedre tverrfaglig samarbeid for å fremme helhetlige tjenester
- Prosjektet har for meg vært et feltstudium og en åpen undersøkelse for å lære.

Hospitere – «ta inn et sted som gjest»

- Sosiallærer
- Psykisk helse og rustjeneste
- Lege
- NAV

01 En dag hos sosiallærer...

Dette gjorde inntrykk

Temaene varierer

nå karriererådgivning

Drømmesak: en samtale /ett møtepunkt der man ser at det var nok

Verdien i å ta tak i ting med en gang de oppstår

Har som mål om å være den trygge voksne

«Denne praten kan jeg ta»

Å være den første noen åpner seg til

Blir berørt, og elevens historie bærer han med seg i hverdagen

Kjenner elevene godt

Kjenner til interesser, familie og prestasjoner på skolen

Småprat og god tone med elevene

Han bygger relasjon ved å være synlig og tilstede

Hvordan være til nytte?

Individsaker:

- Være tilgjengelig for «utsnakk» etter vanskelig samtaler eller opplevelser
 - «Hender som holder hender» og «Leirbålet»
- Skulder ved skulderarbeid
- Faste og jevnlig samarbeidsmøter – holde samarbeidsmuskulaturen varm

Systemsaker:

- Jobbe sammen om glippsoner
- Hekte hverandre på prosjekter som gjør at man utvikler seg faglig sett

02

En dag hos psykisk helse- og rustjeneste

Dette gjorde inntrykk

Genuint ønske om å hjelpe brukerne

Hjelper noen av de mest sårbare i lokalmiljøet

De ansatte blir tillitspersoner for brukerne

Kontaktperson og bindeledd til andre tjenester og fagfolk

Mye alenearbeid

De må stå i tøffe, krevende og noen ganger farlige situasjoner

Fagleder blir ofte eneste tilgjengelige

Høy arbeidsbelastning. Strekker seg langt, men føler fortsatt at man ikke strekker til

Mye hjemmebesøk

Siden det er en øykommune så blir det fort tids- og resurskrevende

Hvordan være til nytte?

Individsaker:

- Veiledning og kollegastøtte når det trengs – en person man kan ringe ved vanskelige eller akutte saker.

Systemsaker:

- Samarbeidsgrupper for gjensidig ivaretagelse. «Leirbålet»
- Bidra til å lage klare og tydelige retningslinjer og prosedyrer
 - Voldsriskovurderinger
 - Hvordan møte selvmordstanker
- Utforme kompetanseplan
- Stimulere og bidra til implementering og kvalitetssikring av kurs/grupper
- Fagstøtte til leder – bistå med å holde struktur, rammer og fokusområder.

03 En dag hos legen...

Dette gjorde inntrykk

Kontinuitet

Samme lege. Kjenner pasienthistorien

Overordnet blikk

Følger med på psykisk helsetilstand

Skaper et viktig møte

En plass å bli sett

Kommuniserer tanker og refleksjoner hele tiden

Skaper trygghet

Spiller andre tjenester god

«dette vet jeg han e flink på...»

En del arbeidstid går til veiledning til andre tjenester

Gjennomfører veiledning mellom pasienttimene

Hvordan være til nytte?

Individsaker:

- Å være gjensidig tilgjengelig
- Oppdatert dokumentasjon knyttet til felles pasienter

Systemsaker:

- Trenger noe/noen å henvise til
- Samarbeid om veiledning?

04 En dag hos NAV...

Dette gjorde inntrykk

Organisert

Arbeidsbeskrivelser, prosedyrer, retningslinjer og lover

Fagsystemer i ryggen

Strukturelle og organisatoriske forskjeller

Psykisk helse

Opplevd usikkerhet knyttet til psykiske lidelser

Organisert teamjobbing

Brainstormer og ser etter løsninger sammen

Arbeidet er satt i system

Avsatt tid til kontormøter, kolleveilledning, samarbeidsmøter mm.

Høy grad av trivsel blant de ansatte

Trivselstiltak og opplevelse av at jobben er betydningsfull

Hvordan være til nytte?

Individsaker:

- Lett tilgang til psykologfaglig kunnskap.
- Skape samarbeidsrutiner hvor NAV kan invitere psykologen inn for å jobbe sammen med klienter i f.eks arbeidsutprøving.

Systemsaker:

- Samfunnsforebygging på et lite sted
 - Tilby informasjon, kurs og veiledning til ledere og mellomledere

Refleksjoner i ettertid

Finne sin egen faglige identitet

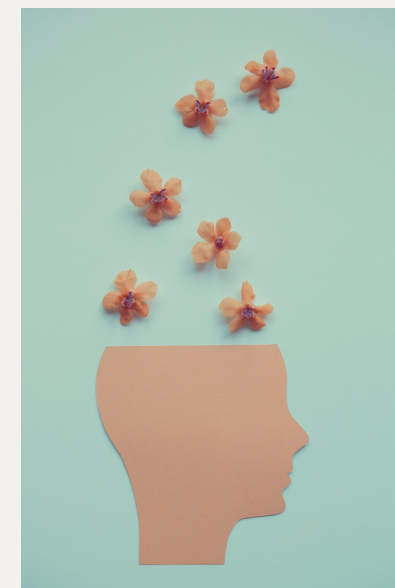
- Det er *dette*, men ikke *dette*, som jeg kan bidra med.
- Økt trygghet i egen profesjon gjennom god kjennskap til andre

Vekstmulighet

- Gir mulighet for mer systematisk utforskning av rollemuligheter
- Hva *jeg* er god på, og hva *jeg* kan bidra med

Unngå å veilede på armlengdes avstand

- Visjon om at vi løfter bedre i flokk
- Stå skulder ved skulder. De vi jobber med, de kjenner vi
- Få avlastning, gi avlastning
- Synergieffekter

Viktige betraktninger

- Hvordan påvirket min tilstedeværelse menneskene og konsultasjonen?
 - Ikke «fluen på veggen»
 - Påvirke hverandre i positiv forstand
 - Finne frem det beste, få lov å være stolt, og bli anerkjent for sin gjestfrihet og vilje til å dele

Hvordan komme i posisjon?

Søren Kierkegaard – hjelpekunst:

*Hvis det i sannhet skal lykkes
å føre et menneske hen til et bestemt sted,
må man først og fremst passe på å finne ham
der hvor han er,
og begynne der.*

*Dette er hemmeligheten i all hjelpekunst.
Enhver der ikke kan det,
er selv i innbilning,
når han mener å kunne hjelpe andre.*

*For i sannhet å kunne hjelpe en annen,
må jeg forstå mer enn han,
men dog vel først og fremst forstå
det, han forstår.*

*Når jeg ikke gjør det,
så hjelper min merforståelse han slett ikke.*

*Vil jeg likevel gjøre min merforståelse gjeldende,
så er det fordi
jeg er forfengelig eller stolt,
så jeg i grunnen
i stedet får gagne han,
egentlig vil beundres av han.*

*Men all sann hjelpekunst
begynner med en ydmykelse.
Hjelperen må først ydmyke seg under den han vil hjelpe
og derved forstå,*

*at det å hjelpe
ikke er å beherske, men å tjene –

at det å hjelpe
ikke er å være den herskesykeste,
men den tålmodigste -

at det å hjelpe
er villigheten til inntil videre
å finne seg i å ha urett og ikke å forstå,
den den andre forstår.*

